

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 113/09-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. S., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. Ď., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 178/07 zo 6. marca 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. S. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2009 doručená sťažnosť Ing. J. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 178/07 zo 6. marca 2008 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z pripojeného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 25. decembra 2005 domáhal voči žalovaným vydania dedičstva po poručiťke, s ktorou žil v spoločnej domácnosti. Išlo o nárok plnenia z poistnej zmluvy uzatvorenej poručiťkou s poisťovňou A., a. s., ktorý sťažovateľ uplatnil z dôvodu, že podľa osvedčenia o dedičstve sp. zn. D 814/2000, D not 120/2000 z 29. júna 2005 bolo vyporiadané dedičstvo po poručiťke (dcére žalovaných), pričom sťažovateľ sa na základe označeného osvedčenia stal dedičom s dedičským podielom 1/3. Pretože aj dedičský podiel z poistného plnenia pripadajúci na sťažovateľa bol vyplatený žalovaným, sťažovateľ sa dožadoval vyplatenia sumy pripadajúcej na jemu prináležiacu 1/3. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 20 C 288/2005 z 15. februára 2007 žalobe sťažovateľa v celom rozsahu vyhovel a zároveň uložil žalovaným nahradiť sťažovateľovi všetky trovy konania. Proti uvedenému prvostupňovému rozsudku žalovaní podali v zákonnej lehote odvolanie, na základe ktorého krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil a žalobu zamietol. Súčasne uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov odvolacieho konania v sume 235 477 Sk. Následne 3. decembra 2008 sťažovateľ podal Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) proti výroku napadnutého rozsudku o trovách konania. Predmetný podnet na základe poverenia generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) vybavila Krajská prokuratúra v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) prípisom sp. zn. Kc 370/08 z 9. februára 2009, ktorým ho ako nedôvodný odložila.

Sťažovateľ zastáva názor, že krajský súd rozhodol v jeho právnej veci nezákonne, čím porušil jeho označené práva. Zároveň tvrdí, že napadnutý rozsudok *«nemá znaky spravodlivosti, objektívnosti, vyváženosti a morálnosti. A zvlášť nepôsobí vôbec výchovne,*

ale demoralizujúco. Právo na súdnu ochranu sťažovateľa tak nebolo naplnené – súd chránil totiž „pseudoprávo“ manželov Žemličkovcov.».

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej vydal tento nález:

„Slovenská republika, zastúpená Krajským súdom v Bratislave, v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave, čís. k.: 6 Co 178/2007 zo dňa 22. 10. 2008 porušila právo Ing. J. S. (...) upravené v čl. 46., ods. 1., Ústavy SR a v čl. 6., ods. 1., Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pretože rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, je v rozpore so zákonom, najmä s právom na spravodlivý súdny proces a právom na súdnu ochranu.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 10 000,- EURO, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...

Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia... trovy právneho zastúpenia...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V konaní sťažnosti je ústavný súd viazaný petitom sťažnosti, v ktorom sťažovateľ vymedzil okruh rozhodnutia, prieskumu ktorého sa z hľadiska kritérií ústavnosti domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Nad sťažovateľom vymedzený rámec je preto ústavnoprávny prieskum vylúčený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 178/07 zo 6. marca 2008 došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Skôr, než môže ústavný súd pristúpiť k prerokovaniu sťažnosti a rozhodnúť vo veci samej, musí preskúmať, či sú splnené všetky formálne podmienky ustanovené pre sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o ústavnom súde.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Zákon o ústavnom súde

neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Z obsahu spisu vyplýva, že 12. februára 2009 bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený prípis krajskej prokuratúry, ktorým odložila podnet sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e OSP proti výroku rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 178/07 zo 6. marca 2008 týkajúceho sa náhrady trov konania.

Z uvedeného možno vyvodit', že sťažovateľ považuje podanie podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania za právny prostriedok ochrany, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý bol povinný vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu.

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. OSP. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, využitie ktorého ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd poukazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi (§ 243e až § 243j OSP) nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) prípustnosti sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a na takýto podnet nemožno preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu prihliadať (mutatis mutandis I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03 a iné).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie,

a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05).

Z toho zároveň vyplýva, že lehota na podanie sťažnosti proti napadnutému rozsudku začala v okolnostiach daného prípadu plynúť nadobudnutím jeho právoplatnosti, k čomu podľa zistenia ústavného súdu došlo 25. apríla 2008 (a nie dorúčením mu odpovede krajskej prokuratúry z 9. februára 2009). Keďže sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť proti označenému rozsudku krajského súdu 23. marca 2009 (na poštovú prepravu bola podaná 19. marca 2009), stalo sa tak zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na to ústavný súd sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Ústavný súd sa preto meritórnym preskúmaním opodstatnenosti námietok sťažovateľa uvedených v sťažnosti už zaoberať nemohol a vzhľadom na odmietnutie sťažnosti nemohol už ani rozhodovať o jeho ďalších procesných návrhoch uplatnených v návrhu na rozhodnutie vo veci samej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2009